

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح درس جامع

نام درس: طرح و برنامه ریزی درسی و طراحی و ارزشیابی سیستم آموزشی

عنوان درس:

اساتید درس: فریده مصطفی زاده

تعداد و نوع واحد: نظری - 1 واحد

رشته و مقطع: کارشناسی ارشد مامایی

پیش نیاز درس: روشها و فنون تدریس و تمرین تدریس

هدف کلی درس: آشنایی با هدف کلی درس: توانایی دانشجویان در طراحی و اجرای طرح های ارزشیابی نظام آموزشی
شرح درس: فراگیران در این درس با طراحی و اجرای ارزشیابی نظام آموزشی آشنایی لازم را کسب خواهند کرد

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
1	معرفی درس و آشنایی با مفهوم برنامه ریزی درسی	فریده مصطفی زاده
2	کلیات و مبانی برنامه درسی	فریده مصطفی زاده
3	مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی درسی -انتخاب اهداف آموزشی در حوزه آموزش مامایی	فریده مصطفی زاده
4	مراحل برنامه ریزی درسی - محتوای آموزشی-سازمان دهی محتوا	فریده مصطفی زاده
5	مراحل برنامه ریزی درسی-روش های تدریس -فعالیت های یادگیری و منابع آموزشی و تجهیزات لازم	فریده مصطفی زاده
6	طراحی آموزشی	فریده مصطفی زاده
7	ارزشیابی آموزشی در برنامه ریزی درسی	فریده مصطفی زاده
8	طرح دوره و طرح درس نویسی	فریده مصطفی زاده

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله*

نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی* (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی* عملی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از 20 نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	40	8
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	30	6
آزمون های کلاسی و میان ترم	10	2
امتحان پایان ترم	20	4
جمع کل	100 %	20

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

منابع اصلی درس:

- 1- مقدمه ای برنامه ریزی آموزشی و درسی. علی تقی پور ظهیر. آخرین چاپ
- 2- برنامه ریزی درسی، جی . گالن سیلور، آخرین چاپ
- 3- اصول ارزشیابی، آرنل فینک، آخرین چاپ
- 4- چند مبحث اساسی در برنامه ریزی درسی، دکتر علی شریعتمداری، آخرین چاپ
- 5- برنامه ریزی برای تدریس و یادگیری بهتر، جی.گالن سیلور، ویلیام ام. الکساندر، آرتور جی. لوئیس، آخرین چاپ
- 6- سایر منابع علمی روز موجود.

Curriculum Development for Medical Education: A Six-Step Approach. Patricia A. Thomas (editor), David E. Kern (editor), Mark T. Hughes (editor), Sean A. Tackett (editor), Belinda Y. Chen (editor) Publisher: Johns Hopkins University Press, Year: 2022. ISBN: 1421444097,9781421444093.

Curriculum development in nursing education. Dolly Goldenberg; Mary-Anne Andrusyszyn; Carroll L. Iwasiw Year: 2020 .ISBN: 9781284143614,1284143619

ب: طرح درس (lesson plan):

عنوان درسی: معرفی درس و آشنایی با مفهوم برنامه ریزی درسی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی		شماره جلسه: 1			
موضوع درس: معرفی درس و آشنایی با دانشجویان و مفهوم برنامه درسی در برنامه ریزی درسی		نیمسال و سال تحصیلی: اول 1402-1403					
تدوین: گروه مامایی - ارشد مامایی							
هدف کلی: دانشجو باید بتواند بعد از اتمام کلاس مفهوم برنامه ریزی درسی را توضیح دهد. .							
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	مفهوم برنامه درسی را به طور کامل توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن				
2	مفهوم برنامه درسی به عنوان تجربیات یادگیری را با مفاهیم سنتی با کمک همکلاسی های خود مقایسه و نتیجه گیری نماید.	شناختی	کاربرد	سخنرانی تعاملی			
3	مفاهیم اولیه و انواع برنامه درسی را در کلاس درس بررسی و تحلیل نماید.	شناختی	تحلیل کردن	یادگیری مبتنی برسخنرانی در گروه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث ها (در بالا شرح داده شده است)
4	برنامه ریزی درسی و طرح ریزی درسی را به طور کامل در کلاس درس به صورت شفاهی تعریف نماید.	شناختی	فهمیدن	های کوچک (بحث بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	چند رسانه ای تعاملی		
5	جایگاه و اهمیت طرح درس و برنامه ریزی درسی را در آموزش مامایی توضیح دهد	عاطفی	ارزش گذاری				
6	تفاوت برنامه ریزی درسی و طرح دوره و طرح درس را با رسم	شناختی	تحلیل کردن				

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

								شکل یا نقشه مفهومی برای سایر دانشجویان کلاس تبیین و تحلیل نماید.	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان درسی: کلیات و مبانی برنامه درسی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی		شماره جلسه: 2				
موضوع درس: مبانی برنامه درسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول 1402-1403						
تدوین: گروه مامایی								
هدف کلی: دانشجو باید بتواند بعد از اتمام کلاس مبانی برنامه درسی را در حد قابل قبولی (80٪) توضیح دهد.								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
1	مبانی برنامه درسی و انواع را توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن	کلاس مندرج در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی برسخنرانی در گروه های کوچک (روش بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه ای تعاملی	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث‌ها (دربالا شرح داده شده است)
2	اهمیت وجود مبانی برنامه درسی در آموزش مامایی را با کمک همکلاسی‌های خود در کلاس درس به صورت شفاهی تجزیه و تحلیل نمایند.	شناختی	تحلیل کردن					
3	نظریه یادگیری بزرگسالان در برنامه ریزی درسی و اهمیت شناخت آن در آموزش مامایی را کامل توضیح دهد	شناختی	فهمیدن					
4	نظریه یادگیری رفتارگرایی در برنامه ریزی درسی و اهمیت شناخت آن در آموزش مامایی را کامل توضیح دهد	شناختی	فهمیدن					
5	نظریه یادگیری شناختی در برنامه ریزی درسی و اهمیت شناخت آن در آموزش مامایی را کامل توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن					
6	نظریه یادگیری سازنده گرایی در برنامه ریزی درسی و اهمیت شناخت آن در آموزش مامایی را کامل توضیح دهد.		فهمیدن					
7	تفاوت نظریه‌های یادگیری و نقش هر کدام در آموزش مامایی را با کمک همکلاسی‌های خود در کلاس نقد نماید.		نقد و ارزیابی					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره جلسه: 3	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول 1402-1403	عنوان درسی: مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی درسی -انتخاب اهداف آموزشی در حوزه آموزش مامایی موضوع درس: معرفی مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی درسی -انتخاب اهداف آموزشی در حوزه آموزش مامایی تدوین: گروه مامایی
---------------	--	---

هدف کلی: دانشجو باید بتواند بعد از اتمام کلاس مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی درسی -انتخاب اهداف آموزشی در حوزه آموزش مامایی را شرح دهد.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	مراحل برنامه ریزی درسی و طراحی برنامه درسی را توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن	کلاس مندرج در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی برسخرانی در گروه های کوچک (روش بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه ای تعاملی	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث ها (در بالا شرح داده شده است)
2	مفهوم اهداف آموزشی را توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن					
3	سطوح اهداف رفتاری و تفاوت آنها را تحلیل کند.	شناختی	نقد و ارزیابی					
4	برای نمونه برای یکی از جلسات در درس مامایی هدف های آموزشی بنویسد.	شناختی	کاربرد					
5	اهداف رفتاری را نقد و راه حل های جایگزین را با کمک دوستان خود در کلاس درس تحلیل نمایند .	شناختی	تحلیل					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

عنوان درسی: مراحل برنامه ریزی درسی- محتوای آموزشی-سازمان دهی محتوا	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی
موضوع درس: مراحل برنامه ریزی درسی- محتوای آموزشی-سازمان دهی محتوا	نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول 1402-1403
تدوین: گروه مامایی	شماره جلسه: 4

هدف کلی: دانشجو باید بتواند بعد از اتمام کلاس انواع تولید محتوای آموزشی و نحوه سازمان دهی به محتوی آموزشی را توضیح دهد.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	مفهوم محتوا را بر اساس منابع علمی به روز دنیا توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن	کلاس مندرج در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی برسخنرانی در گروه های کوچک (بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه ای تعاملی	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث ها (دربالا شرح داده شده است)
2	منابع انتخاب محتوا را به طور کامل توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن					
3	جایگاه محتوا در برنامه ریزی آموزشی را بیان نماید.	شناختی	فهمیدن					
4	معیارهای سازمان دهی محتوا را بر اساس منابع علمی به روز توضیح دهد	شناختی	فهمیدن					
5	روشهای تولید محتوی در رشته مامایی را با کمک دوستان خود در کلاس با یک نقشه مفهومی نشان دهد.	شناختی	کاربرد					
6	اصول کلی در تولید و طراحی رسانه های آموزشی مخصوصا در آموزش مامایی را بر اساس منابع مختلف تولید محتوی شرح دهد.	شناختی	فهمیدن					

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شماره جلسه: 5	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول 1402-1403	عنوان درسی: مراحل برنامه ریزی درسی-روش های تدریس-فعالیت های یادگیری موضوع درس: آشنایی با مراحل برنامه ریزی درسی-روش های تدریس-فعالیت های یادگیری و منابع آموزشی و تجهیزات لازم تدوین: گروه مامایی
---------------	---	--

هدف کلی: دانشجو باید بتواند بعد از اتمام کلاس مراحل برنامه ریزی درسی و روش های تدریس و فعالیت های یادگیری و منابع آموزشی را لیست نماید.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
1	تدریس را تعریف و انواع روش های تدریس را توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن	کلاس مندرج در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی بر سخنرانی در گروه های کوچک (بحث)	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه ای تعاملی	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث ها (در بالا شرح داده شده است)
2	عوامل مؤثر در انتخاب روش های تدریس و مزایا و معایب انواع روش های تدریس را با کمک همکلاسی های خود به صورت یک جدول لیست نموده و آن را بر روی اسلاید نشان دهد.	شناختی	کاربرد					
3	مفهوم فعالیت های یادگیری را تعریف و انواع آن را توضیح دهد .	شناختی	فهمیدن					
4	عوامل مؤثر در انتخاب منابع آموزشی در آموزش مامایی را بر اساس منابع علمی به روز دنیا شرح دهد .	شناختی	فهمیدن					

دانشگاه علوم تربیتی و
خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

شماره جلسه: 6	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول 1402-1403	عنوان درسی: طراحی آموزشی موضوع درس: آشنایی با مراحل طراحی آموزشی تدوین: گروه مامایی
----------------------	---	--

هدف کلی: دانشجو بعد از اتمام کلاس بتواند انواع طراحی آموزشی را با کاربرد هر الگو توضیح دهد .

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
1	طراحی آموزشی را بر اساس کتب مرجع تعریف کند.	شناختی	فهمیدن	کلاس مندرج در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی برسخرنایی در گروه های کوچک (روش بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه ای تعاملی	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث ها (دربالا شرح داده شده است)
2	مراحل طراحی آموزشی را بر اساس کتب مرجع بیان کند	شناختی	فهمیدن					
3	تفاوت طراحی آموزشی و طراحی دوره و طراحی درس را شرح دهد .	شناختی	فهمیدن					
4	انواع الگوهای رایج طراحی آموزشی را توضیح دهد	شناختی	فهمیدن					
5	با عناصروروند الگوی عمومی طراحی آموزشی آشنا شود.	شناختی	فهمیدن					
6	دانشجو بتواند آموزشی بر اساس الگوی مریل با کمک مربی یک طراحی آموزشی برای یک درس مامایی طراحی کند.	شناختی	خلق کردن					
7	دانشجو با الگوی طراحی آموزشی کمپ و همکاران آشنا شود .	شناختی	فهمیدن					
8	دانشجو با الگوی طراحی آموزشی گانیه و بریگز آشنا شود.	شناختی	فهمیدن					
9	دانشجو با الگوی طراحی آموزشی جاناسون آشنا شود .	شناختی	فهمیدن					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

عنوان درسی: ارزشیابی آموزشی در برنامه ریزی درسی	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی
موضوع درس: آشنایی با ارزشیابی آموزشی	نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال اول 1402-1403
تدوین: گروه مامایی	شماره جلسه: 7

هدف کلی: دانشجو بتواند بعد از اتمام کلاس نحوه ارزشیابی آموزشی در برنامه ریزی درسی را توضیح دهد.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
1	مفهوم ارزشیابی آموزشی را به طور کامل توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن	کلاس مندرج در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی برسخنرانی در گروه های کوچک (روش بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه ای تعاملی	110 دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث ها (دربالا شرح داده شده است)
2	اصول و انواع ارزشیابی برنامه درسی را توضیح دهد.	شناختی	فهمیدن					
3	انواع روشهای ارزشیابی آموزشی و ارزشیابی هنجاری و ملاکی را شرح دهد.	شناختی	فهمیدن					
4	مزایا و محدودیتهای انواع روشهای ارزشیابی را مقایسه نماید	شناختی	درک کردن					
5	روشهای ارزشیابی عملکرد را شرح دهد.	شناختی	فهمیدن					
6	الگوهای ارزشیابی را نام برده توضیح دهند و کاربرد هر کدام را مشخص کند.	شناختی	کاربرد					

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی
وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی

شماره جلسه: 8		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول 1402-1403		عنوان درسی: طرح دوره و طرح درس نویسی موضوع درس: آشنایی با طرح دوره و طرح درس نویسی تدوین: گروه مامایی هدف کلی: دانشجو بتواند بعد از اتمام کلاس یک طرح دوره و یک طرح درس کامل برای رشته مامایی با کمک استاد مربوطه طراحی نماید.				
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
7	یک طرح دوره برای یکی از دروس یک واحد مامایی با کمک دوستان خود در کلاس درس با کمک استاد مربوطه انجام دهد.	روانی حرکتی	مشاهده و تقلید	کلاس مندرج	سخنرانی تعاملی یادگیری مبتنی	وایت بُرد		ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی و حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث‌ها (در بلاشرح داده شده است)
8	یک طرح درس روزانه برای یک جلسه از درس بارداری و زایمان ۱ کارشناسی مامایی با کمک استاد مربوطه و همراه با همکلاسی‌های خود انجام دهد.	روانی حرکتی	مشاهده و تقلید	در برنامه کلاسی دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل	برسخنرانی در گروه‌های کوچک (روش بحث) یادگیری مبتنی بر مورد	کامپیوتر ویدئو پروژکتور چند رسانه‌ای تعاملی	120 دقیقه	
9	اهمیت برنامه ریزی درسی-طرح دوره و طرح روزانه در آموزش رشته مامایی را توضیح دهد.	عاطفی	ارزش گذاری					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

حیطه روانی - حرکتی

از فراگیران انتظار می رود و در پایان این دوره بتوانند:

دستو عملهای لازم برای بکارگیری مهارت های فنون تدریس و تمرین درسی را دنبال نمایند

حیطه عاطفی:

از فراگیران انتظار می رود ودرپایان این دوره بتوانند:

- با احترام به نظرات دیگران گوش فرا دهند

- در بحث های کلاسی شرکت کنند

- به ارائه مطلب پردازند

- سوالات جدید مطرح کنند. عقاید خود را ابرتر دارند. مفاهیم ومدلهای جدید را شرح دهند تا درک کاملی از آنها بدست آورند

- از قوانین ومقررات کلاس آگاهی یابند ودرعمل آن را بکاربندند

- به طور مستقل کار کنند واعتماد به نفس داشته باشند

- ارزشهای فردی وگروهی را تشخیص دهند ودرفعالیتهای گروهی شرکت نمایند

- از رویکرد عینی برای حل مسئله استفاده کنند

- نسبت به یکارگیری اصول اخلاقی درعمل متعهد باشند

- قضاوتهای خود را تعدیل کنند وبراساس شواهد موجود دررفتارخود تغییردهند

- به افراد به خاطر ویژگی هایشان احترام بگذارند